

รายวิชา ดนตรี

รหัสวิชา ศ21103

เรื่อง

เปรียบเทียบเสียงร้องและเสียงของ
เครื่องดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ผู้สอน ครูจักรพันธ์ สุวรรณเกิด

MUSIC

เรื่อง เปรียบเทียบเสียงร้องและ
เสียงของเครื่องดนตรี
ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ

รายวิชา ดนตรี รหัส ศ21103

หน่วยการเรียนรู้ที่ 2 ดนตรีคู่วัฒนธรรม

- เรื่อง เปรียบเทียบเสียงรongsและเสียงของเครื่องดนตรี
ที่มาจากวัฒนธรรมต่าง ๆ
- เรื่อง วงดนตรีไทย (วงปาทย)

รายวิชา ดนตรี รหัส ศ21103

- เรื่อง วงดนตรีไทย (วงเครื่องสายและวงมโหรี)
- เรื่อง วงดนตรีสากล
- เรื่อง วงดนตรีพื้นเมือง
- เรื่อง บทบาทความสัมพันธ์และอิทธิพลของดนตรี
ที่มีต่อสังคมไทย

คำถามชวนคิด ?

นักเรียนรู้จักเพลงนี้หรือไม่
เพลงนี้เป็นวัฒนธรรมภูมิภาคใด
สอดคล้องกับวิถีชีวิตของผุ้คนอย่างไร

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ในหลวง เสด็จทุ่งมะขามหย่อง ออยุธยา (25 พ.ค 2555) ฉบับเต็ม

เผยแพร่โดย : Nithitus Upatumvipanon

เผยแพร่วันที่ 5 มกราคม 2558

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=jlFNWH8bRsg>

เพลงพื้นบ้าน

เพลงพื้นบ้าน

เป็นเพลงของชาวบ้านที่มีทำนองง่าย ๆ ถ้อยคำ
และภาษาที่ใช้ก็เป็นคำไทยแท้เรียบ ๆ ง่าย ๆ
ร้องโดยมีเครื่องดนตรีบางอย่างมาประกอบ
หรือใช้การปรบมือประกอบเท่านั้น

เพลงพื้นบ้าน

นิยมร้องเล่นกันในเทศกาล หรืองานที่มี
การชุมนุมผู้คนในหมู่บ้านมาร่วมรื่นเริงกัน

เพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

เพลงพื้นบ้านภาคเหนือ

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

มีการบรรยายถึงธรรมชาติ การเกี่ยวพาราสี
การสอดแทรกคติคำสอน ตลอดจนคำร้องที่ใช้ภาษาถิ่น รส
และอารมณ์ของเพลงก็สามารถเป็นสื่อได้ รู้ว่าเพลงนั้นสะท้อน
ให้ผู้ฟังเข้าใจชัดถึงสำเนียง ภาษา และเนื้อร้องของเพลง
พื้นบ้านล้านนาได้เป็นอย่างดี

เพลงพื้นบ้าน

ภาคเหนือ

ขับซอ

จ้อยซอ

วิถีทัศน์

ขับชอ

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : ฮักเมาสาว ซอล่องน่าน อินसान

เผยแพร่โดย : แอ่วฟิน แซนแนล

เผยแพร่วันที่ 24 ตุลาคม 2561

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=kp0eO5W55Ao>

เพลงพื้นบ้าน

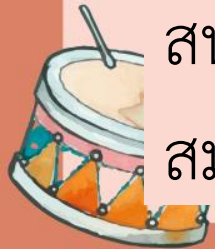
ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

เพลงพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

บทเพลงพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีลักษณะเรียบง่าย มีจังหวะและทำนองที่สนุกสนาน รั้าใจ ให้ความสนุกสนานแก่ผู้ฟัง มีการประสานเสียงระหว่างผู้ขับร้องและการบรรเลงดนตรีที่สนุกสนาน มีการรับ-ส่งกันเหมาะสม ทำให้บทเพลงมีความไพเราะสมบูรณ์

เพลงพื้นบ้านภาคตะวันออกเฉียงเหนือ

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

นอกจากนี้ เพลงของชาวอีสานใต้ประเภทเจริญต่าง ๆ ได้บอกเล่าถึงคุณค่าทางวัฒนธรรม วิถีชีวิต และความคิดต่าง ๆ ถึงแม้ว่าคนจำนวนไม่น้อยที่ไม่ทราบใจความที่สื่อออกมาแต่รสของทำนองและสำเนียงของดนตรีอันเป็นลักษณะเฉพาะนั้นก็ยังสะท้อนถึงคุณค่าที่สื่อออกมาได้อย่างสมบูรณ์

เพลงพื้นบ้าน
ภาค
ตะวันออกเฉียงเหนือ

ลำพญา

เพลงภูไท

ลำกลอน

เจรียง

วิพากษ์

สำนวน

COLLEGE OF MUSIC

MAHASARAKHAM UNIVERSITY

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์

ลำพญาดนตรี วิทยาลัยดุริยางคศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

เผยแพร่โดย : Mahasarakham College of Music

เผยแพร่วันที่ 4 พฤษภาคม 2561

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=8IA466s-Qz0>

วิถีทัศน์ ลำกลอน

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : หมอลำกลอน

เผยแพร่โดย : นักข่าวจิตอาสา

เผยแพร่วันที่ 21 มกราคม 2559

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=loD2oRQKfZU>

เพลงพื้นบ้าน

ภาคใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

มีสำเนียงห้าวและห้าวน มีจังหวะและทำนองที่คึกคัก หนักแน่น สะท้อนถึงลักษณะของผู้คนในภาคใต้ มีลักษณะดนตรีที่หลากหลาย ให้ความสนุกสนานครื้นเครงแก่ผู้ฟัง เพราะการบรรเลงวงดนตรีส่วนใหญ่จะใช้เครื่องตีและเครื่องเป่า มีทั้งบรรเลงประกอบการแสดง ท้องถิ่นแสดงถึงวัฒนธรรมของชาวใต้

เพลงพื้นบ้านภาคใต้

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

สำหรับเนื้อร้องของเพลงพื้นบ้านภาคใต้ นิยมใช้ภาษาไทยถิ่นใต้ มีลูกคู่ร้องรับ มีสาระที่กล่าวถึงการประกอบอาชีพ บอกเล่าประวัติศาสตร์ท้องถิ่น ความเชื่อและคำสอนทางศาสนา เป็นต้น

เพลงพื้นบ้าน

ภาคใต้

เพลงบอก

เพลงคำตัก

เพลงกล่อมเด็ก

เพลงเห่

วิดิทัศน์

เพลงบอก

นายแพทย์สุรเกียรติ์ เสถียรการ
ผู้อำนวยการศูนย์

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : เพลงบอกปากฉลุย

เผยแพร่โดย : thachang201

เผยแพร่วันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2554

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=czYyWdMfpLc>

เพลงพื้นบ้าน

ภาคกลาง

เพลงพื้นบ้าน ภาคกลาง

เพลงเรือ

เพลงฉ่อย

เพลงเกี่ยวข้าว

เพลงอีแซว

ลำตัด

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

โครงสร้างของดนตรีพื้นบ้านภาคกลาง ผู้คนส่วนใหญ่ของภูมิภาคนี้ใช้ภาษาไทยกลางในการสื่อสารกัน แต่สำเนียงถิ่นที่บ่งบอกแหล่งวัฒนธรรมในด้านภาษา เช่น สำเนียงเหนือ เป็นต้น

เพลงพื้นบ้านภาคกลาง

สำเนียง ภาษา และเนื้อร้อง

ส่วนเนื้อร้องในบทเพลงจะมีทั้งการเกี่ยวพาราสีกัน การโต้ตอบ
ชิงไหวพริบ และที่เกี่ยวข้องกับการประกอบอาชีพเกษตรกรรม
เช่น เพลงอีแซว มีเนื้อร้องที่เกี่ยวกับการเกี่ยวสาว

วิพากษ์

ล้าสมัย

สื่อวีดิทัศน์นี้ใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น

ขอขอบคุณสื่อวีดิทัศน์ : ลำตัด คณะหวังเต๊ะ - เกี้ยวสาว

เผยแพร่โดย : ChananVee

เผยแพร่วันที่ 26 พฤษภาคม 2557

ที่มา : <https://www.youtube.com/watch?v=DdZ576xvahk>

เพลงเกี่ยวข้าว

(เกริ่น) (รับ) เด็กเอ๋ยเด็กดี ต้องมีหน้าที่หลายอย่าง (รับ)
เชื่อฟังครูท่านสอน ความรู้ทุกตอนจดบ้าง (รับ)
ไม่เล่นกันในห้องเรียน หมั่นพากเพียรตามสอนสั่ง (รับ)
กลับไปบ้านช่วยงานพ่อแม่ คนเฒ่าแก่เอาแบบอย่าง (รับ)
ไม่สร้างความเดือดร้อน เป็นเด็กवानอนสอนไม่ยาก (รับ)
จงจำไว้เถิดหนา (ซ้ำ) นี้เป็นตำราของเด็กเอ๋ย
(ลง) เอ็ง เงย เด็กเอ๋ย จงจำไว้เถิดหนา (ซ้ำ) นี้เป็นตำราของเด็กเอ๋ย

ใบงาน

เรื่อง การเปรียบเทียบเสียงร้อง
เสียงเครื่องดนตรี องค์ประกอบดนตรี
ที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน

คำชี้แจง ให้นักเรียนชมวีดิทัศน์ดนตรีพื้นบ้าน ๔ ภูมิภาค แล้วเลือกเปรียบเทียบเสียงร้อง เสียงเครื่องดนตรี
องค์ประกอบดนตรีที่มาจากวัฒนธรรมต่างกัน ๒ ภูมิภาค

ภาค.....

ภาค.....

๑. เพลง.....

๒. เสียงร้อง / ภาษา

.....
.....
.....

๓. จังหวะ / ทำนอง

.....
.....
.....

๔. เครื่องดนตรี

.....
.....
.....

๕. อารมณ์เพลง

.....
.....

๑. เพลง.....

๒. เสียงร้อง / ภาษา

.....
.....
.....

๓. จังหวะ / ทำนอง

.....
.....
.....

๔. เครื่องดนตรี

.....
.....
.....

๕. อารมณ์เพลง

.....
.....

สิ่งที่เหมือนกัน

.....
.....
.....
.....

สรุป

เครื่องดนตรีพื้นบ้านและวงดนตรีพื้นบ้าน ถือเป็นภูมิปัญญาด้านหนึ่งของคนไทย วงดนตรีพื้นบ้านที่ใช้บรรเลงในท้องถิ่นต่างๆ ที่มีการประสมวง ขั้บร้อง มีรูปแบบนำไปใช้ในการบรรเลงแตกต่างกันตามประเภทและลักษณะงานที่เกิดขึ้น

สรุป

แต่ละงานที่นำวงดนตรีไปบรรเลงต่างก็มีการกำหนดบทเพลงที่มีความหมายเหมาะสมสำหรับกิจกรรมที่จัดขึ้นไว้อย่างเป็นแบบแผน
ทั้งนี้ ท่วงทำนองที่ใช้มักแสดงให้เห็นถึงวัฒนธรรมประจำภาค หรือ
ท้องถิ่นนั้นๆ